

ПРОПОЗИЦІЇ, ЩОДО ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР

Вавілова О.,

*студентка 2 курсу магістратури спеціальності: Міжнародні відносини, суспільні, комунікації та регіональні студії,
ВНЗ «Університет економіки та права "КРОК"», м. Київ, Україна,
e-mail: vavilovaoo@krok.edu.ua*

Не зважаючи на свою очевидну необ'єктивність у політичних та дипломатичних колах України продовжує превалювати думка, що євроінтеграція є виключно економічним та політичним проектом. Спочатку зона вільної торгівлі, і тільки після цього студентська мобільність та подібні «дрібниці» з сфери культури. Про приєднання до інших, часто грандіозних проектів в масштабах ЄС, як то створення єдиного комунікативного європейського простору чи «фабрики європейської пам'яті» Європейської цифрової бібліотеки у проектах євроінтеграції України не йдеться. Політична та економічна інтеграція повністю залишає поза процесами євроінтеграції переважну частину українського суспільства, виходячи з того що за сучасних умов політикою та бізнесовою діяльністю, що здатна вийти на світовий рівень, займається дуже незначна частина українських громадян.

Можна констатувати фатальну недооцінку соціокультурної сфери в процесах євроінтеграції. Про це свідчить той факт, що в проекті Угоди про асоціацію (Association Agenda), над якою зараз працює МЗС, сфері культури, освіти, спорту та іншим питанням неекономічного блоку надана одна сторінка з 38. Причому перераховані пункти є поверховими і не відображають бажання включити Україну в соціокультурні процеси, що відбуваються в ЄС. Якщо питання соціокультурного характеру залишаться в угоді на такому рівні, то євроінтеграція України залишиться виключно формальністю, як це було усі попередні роки [1].

З метою прискорення в Україні процесів євроінтеграції необхідно розробити заходи щодо інтеграції України в європейський соціокультурний простір, в якому продукуються спільні ідеї, цінності та змісти. Ця мета має розглядатися як стратегічний пріоритет не тільки зовнішньої, а і внутрішньої політики. Європеїзація та створення європейської ідентичності є не тільки зовнішньою політикою, до якої має активно залучатися ЄС, а в першу чергу внутрішньою політикою, яка має реалізовуватися всередині країни у наступних напрямках.

1) Максимального розширити та деталізувати частину тексту Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка присвячена соціокультурному співробітництву.

2) Створити умови для подолання „мовного бар'єру” між Україною та ЄС. Українська держава має сприяти оволодінню українськими громадянами мовами міжнаціонального спілкування в Європейському Союзі, відповідно до впроваджуваної в ЄС політики мультилінгвізму. Вирішення цього завдання

треба розглядати як невід'ємну складову державної мовної політики України. Вітчизняні стандарти освіти мають бути скориговані відповідно до проголошеного на Барселонському Саміті ЄС (2002 р.) принципу «рідна мова плюс дві іноземні». Має сенс запровадження на державному рівні моніторингу знань іноземних мов. Нагальною є потреба створення центру перекладів офіційної документації Європейського Союзу та системи спеціальної підготовки перекладачів для роботи в структурах євроінтеграції держави та інституціях ЄС.

3) Прискорити включення України в процеси створення єдиного європейського інформаційно-комунікативного простору (Single European Information Space), що передбачає:

- запровадження в Україні стандартів правового регулювання взаємодії європейських держав в інформаційно-комунікаційній сфері; підписання договорів, конвенцій, хартій, інших документів, які регулюють європейський інформаційно-комунікативний простір, зокрема ратифікація «Європейської конвенції про транскордонне телебачення»;

- розширення співробітництва з інституціями ЄС в інформаційно-комунікаційній сфері;

- запровадження сумісних з європейськими технологічних стандартів з огляду на політику ЄС щодо створення інклюзивного цифрового суспільства («all inclusive digital society»). Приєднання до програм ЄС, орієнтованих на формування єдиного європейського інформаційно-комунікативного простору;

- розширення доступу та способів обміну інформацією між Україною та ЄС: насичення внутрішнього ринку європейською книжковою, газетно-журнальною та телепродукцією; створення сприятливих умов для роботи в Україні європейських інформаційних агентств;

- переклад українською та трансляція (включення в соціальний пакет кабельних мереж) загальноєвропейського каналу «Євронеюз»;

- створення потужного Інтернет-порталу з питань євроінтеграції.

4) Приєднатися до програм та проєктів ЄС в області цифрової культури та оцифровування культурної спадщини, що сприятиме подоланню цифрової нерівності та створенню цифрового суспільства в Україні.

5) Приєднатися до проєктів побудови Європейської цифрової бібліотеки «Європеана» (Europeana) та мережі GEANT [2].

6) Інтенсифікувати процеси включення української освіти та науки у єдиний освітній та дослідницький простір, який формується в межах ЄС. З цією метою необхідне здійснення наступних заходів:

- оцінка можливості запровадження в Україні Європейської рамкової кваліфікаційної системи (European Qualification Framework for Lifelong Learning).

- реалізація запровадженого в ЄС принципу «п'ятої свободи» (fifth freedom), що передбачає вільне пересування знань, студентів та дослідників. Започаткування відповідних державних програм, спрямованих на досягнення цієї мети.

- розширення участі України не тільки в розрахованій на зовнішній світ програмі ЄС Еразмус Мундус (Erasmus Mundus), а і освітніх програмах Коменіус (Comenius), Еразмус (Erasmus), Леонардо да Вінчі (Leonardo da Vinci), Грунтіг (Gruntvig) та Жан Моне (Jean Monnet). Запровадження окремих державних програм, спрямованих на збільшення студентської та викладацької мобільності.

- впровадження у навчальні плани та освітні програми всіх навчальних закладів України «європейського виміру» (european dimension), орієнтованого на підвищення обізнаності молоді про ЄС та європейські інтеграційні процеси.

- визнання в Україні документів про освіту, наукові ступені і вчені звання, отримані в країнах-членах ЄС.

7) Приєднатися до створеного в ЄС європейського культурного простору (European Cultural Area). Участь українських громадян у програмах та заходах ЄС, які реалізуються всередині спільноти Європейською Комісією на зразок «Медіа 2007» («Media 2007»), «Культура 2007» («Culture 2007»), «Європа для громадян» («Europe for Citizens») та ін.

8) Долучитися до програм та заходів ЄС в межах спортивної політики об'єднання. Спорт є важливим чинником формування ідентичності. Підтвердження цьому на найвищому рівні - включення в Лісабонську угоду статей, присвячених спортивній політиці Євросоюзу. Реальним уособленням політичної активності України в цій сфері та могутнім фактором створення європейської ідентичності стане успішне проведення Євро-2012.

Таким чином, на нашу думку, впровадження в життя викладених вище пропозицій, щодо інтеграції України в європейський соціокультурний простір безумовно допоможе країні швидше інтегруватися до Європейської спільноти.

Список використаних джерел:

1. *Європейська інтеграція України: громадська думка // Національна безпека і оборона. – 2007. - № 5. – С. 54. (Дослідження проведене з 20 по 26 квітня в усіх регіонах України. Опитано 2014 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3 %).*

2. *Europeans and their Languages. February 2006 // http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_243_sum_en.pdf.*